

**ELEKTRONİK HABERLEŞME
SEKTÖRÜNDE DÜZENLEMELERE
YÖNELİK GELİŞMELER BÜLTENİ**

**Sektörel Araştırma ve Strateji Geliştirme
Dairesi Başkanlığı**

Kasım 2012
SAYI-59

YÖNETİCİ ÖZETİ

Almanya, Avusturya, Belçika, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İtalya, Portekiz, Yunanistan, Romanya, Macaristan ve Polonya ülkelerinin tecrübelerinden istifade edilmesi amacıyla söz konusu ülkelerin elektronik haberleşme sektörlerindeki düzenleyici gelişmelerden derlenen “Elektronik Haberleşme Sektöründe Düzenlemelere Yönelik Gelişmeler Bülteni” her ay hazırlanmakta ve kamuoyuna duyurulmaktadır. Bu bültenin hazırlanmasında genel olarak; WE Telecom Big Five Update ve BMI Europe Telecommunication Insight raporları ile ilgili ülkelerin düzenleyicilerine ait internet sayfalarından faydalanılmaktadır. Bu kapsamda, Kasım 2012’de Elektronik Haberleşme Sektöründe Düzenlemelere Yönelik Gelişmeler Bülteninde aşağıda yer alan gelişmelere yer verilmiştir.

İngiltere’de 3 UK, özel pazarlara odaklanarak makineden makineye (M2M) bağlantıların kullandığı veri miktarını arttırmayı amaçlayarak, sanal mobil şebeke işletmecilerinin (SMŞH) hizmetlerini sağlayabilmesi ve yönetebilmesi için bulut bilişim tabanlı M2M platformunu hayata geçirdiğini ilan etmiştir ve internet devleri Google ve Microsoft İngiltere’de halihazırda kullanılmayan frekans spektrumu üzerinden ücretsiz kablosuz genişbant hizmeti sağlamak için girişimlerini arttırmıştır. Söz konusu şirketler “beyaz alan” spektrumu adı verilen ve mobil işletmeciler ile yayın yapan kuruluşların frekans spektrumlarını ayıran lisanslanmamış bant bloklarını kullanmak istemektedirler. Ayrıca, İngiliz mobil işletmecileri arasındaki m-ticaret ve mobil reklam işbirliği, Avrupa Komisyonu’nun söz konusu işbirliğini Eylül 2012 tarihinde onaylamasıyla “Weve” adını almıştır (Projenin eski adı “Oscar Projesi”dir).

Yerleşik işletmeci İtalya Telekom’un hissesini almak için Mısır’ın dev şirketi Naguib Sawiris teklif yapmıştır. Sawiris’in bu yatırımı, Vivendi’nin Brezilya’daki ön ödemeli TV işletmecisi (Global Village Telecom, GVT) için yaptığı teklifi desteklemekte kullanmak amacıyla istediğine inanılmaktadır. BMI, GVT’nin alımının İtalya Telekom’un Brezilya’daki mobil operatörü için stratejik fayda sağlayacağını iddia etmektedir. Ancak, söz konusu alımın yararlarının yanı sıra teklifi bozabilecek diğer hissedarlarla potansiyel bir çatışma yaratabileceği de düşünülmektedir. Ayrıca, El Towers, ülkedeki zayıf ekonomiye ve ek sayısal TV frekanslarının tahsisindeki gecikmeye rağmen 2012 yılının ilk dokuz ayı için güçlü finansal büyüme açıklamıştır. İtalya’daki mobil

şebeke operatörleri, 4G LTE şebekesinin kurulumuna erken başlanmasının gelir artışına önemli bir katkı sağlamış olduğuna inanmaktadırlar.

Almanya Telekom devi Deutsche Telekom (DT) 30 Eylül 2012 tarihinde sona eren üç ve dokuz aylık dönemlere ait mali sonuçlarını yayımlamıştır. DT, yılın ilk dokuz ayındaki gelirlerini geçen yılın aynı dönemine göre %0,6 düşüşle 43.46 milyar avro ve 2012 yılının üçüncü çeyreğinde ise 14.65 milyar avro (18.8 milyar ABD doları) olarak ve kablo şebeke işletmecisi Kabel Deutschland 30 Eylül 2012 tarihinde sona eren üç aylık dönemde gelirlerinin geçen yılın aynı dönemdeki 418 milyon avro'dan %8,3 oranında artış ile 453 milyon avro (577 milyon ABD doları)'ya ulaştığını rapor eden 2012/2013 mali yılı ikinci çeyreği için birleştirilmiş finansal sonuçlarını açıklamıştır. Almanya'nın telekom düzenleyicisi, Federal Şebeke Ajansı (FNA, BNetzA olarak da bilinmektedir) ülkenin dört mobil şebeke işletmecisinin yükümlü olduğu yeni mobil sonlandırma ücretleri taslağını yayınlamıştır.

Fransa düzenleyici kurumu ARCEP, 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla Fransa'da 23,6 milyon sabit genişbant ve süper hızlı genişbant abonesi olduğunu açıklamıştır. Bu rakam, bir önceki çeyreğe göre 310 bin, önceki yılın aynı dönemine göre ise 1,3 milyon abone artışı anlamına gelmektedir. 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla Fransa'da 72 milyon mobil telefon abonesi bulunmaktadır. Bu rakam yıllık %7,4 abone artışı anlamına gelmekte ve son on yıldaki en yüksek yıllık artış oranını ifade etmektedir. Fransa, 72 milyon abone ile aynı zamanda %110,3 gibi yüksek bir yaygınlık oranına sahiptir.

Onaylanmamış bir AB rapor'una göre Macaristan hükümetinin, 2013 yılı Ocak ayından itibaren perakende ve telekomünikasyon sektörüne getirmeyi planladığı tartışmalı "kriz vergisi" uygulamasından vazgeçtiği belirtilmiştir. Zaten AB söz konusu vergilerin uygulanmamasını istemiştir.

Hollanda düzenleyici Kurumu OPTA sabit telefon hizmetleri, genişbant, TV ve mobil hizmetlere ilişkin değerlendirmelerinde ses harici hizmetlerin mobil pazarda gelişmenin ana faktörü olduğunu belirtmiştir. Yüksek hızlı sabit genişbant internet hizmetlerinin yaygınlaşmasına rağmen mobil genişbant Hollanda'lı tüketiciler nezdinde popülerliğini korumaktadır. Hollanda mobil pazarında gelirler bir önceki yıla

göre %5,2 düşüŖle 1,45 milyar avro seviyesine gerilemiŖtir. Bu azalmanın en önemli nedeni olarak düzenleyici müdahaleler sonucunda gerçekteŖen tarife indirimleri ve rekabet gösterilmektedir. Hollanda geniŖbant pazarı 2012'nin üçüncü çeyreğinde %0,8 artışla 6,54 milyon aboneye ulaşmıŖtır. DSL abonelerindeki %0,5'lik azalış kablo internet abonelerindeki %0,7'lik artışla telafi edilmiŖtir.

Polonya'da NFI Midas Group'un bir parçası olarak hizmet veren Aero2 toplamda 591,4 milyon Polonya zlotu (180,6 milyon ABD doları) değere sahip iki anlaşma imzaladığını duyurmuŖtur. Aero2 pazar payı olarak en büyük üçüncü iŖletmeci olan Polkomtel ile Mart 2012 itibariyle LTE ve HSPA+ hizmetlerini geliŖtirmek için bir ortaklık kurmuŖlardır.

Romanya düzenleyici kurumu ANCOM tarafından açıklanan verilere göre, görsel-iŖitsel yayınların yeniden iletimi hizmetlerinden yararlanan abone sayısının, hane halkı penetrasyonu açısından büyüklüğü, 30 Haziran 2012 tarihi itibariyle, %83,5'e ulaşmıŖtır.

Finlandiya alan adı alıcıları, alan adlarının güvenli ve fin kökenli olmasını tercih etmektedirler. Fin alan adının popülerliğı bilgi güvenliğini sağlamamaktadır. FICARO alan adı sahiplerinin bir kısmına, bir yıllık Alan Adı Sistem Güvenlik Uzantılarını (Domain Name System Security Extensions - DNSSec) dağıtmıŖtır.

Yunan medyasının haberine göre; Wind Hellas'ın rakibi geniŖbant oyuncusu Forthnet'e sabit telefon hizmetinde iŖbirliğı teklif ettiğı, anlaşma sağlanması halinde abone sayısı açısından en büyük alternatif iŖletmecinin oluşmasına yol açılacağı ve Wind Hellas'ın sabit telefon kapsamını önemli ölçüde artırarak yakınsamıŖ hizmetler sağlayıcısına dönüşeceği, böyle bir anlaşmaya düzenleyicinin ve pazarın karşı çıkmayacağına inanıldığı, tüketici menfaatine olan geniŖbant pazarındaki bu yatırımın Yunanistan'ın büyük bir bölümünde tüketicinin seçim şansını çeŖitlendireceğı BMI tarafından ifade edilmektedir.

Belçika telekomünikasyon otoritesi BIPT, 800MHz bandının tahsisi için iki danışman firma tarafından yürütölen çalıŖmaya iliŖkin bilgilendirme yayınlamıŖtır. Bakan Vande Lanotte'in talimatıyla, söz konusu frekansın tahsisi ve kullanımı konularına iliŖkin

eşzamanlı olarak elektronik haberleşme yasası ve taslak bir kraliyet kararnamesi üzerine bir kamuoyu görüşü toplanması kararlaştırılmıştır.

İrlanda düzenleyici kurumu (ComReg), 4'üncü nesil hizmetlerin desteklenmesi için ulusal mobil frekanslarına yönelik yaptığı ihale sonrasında, 1,1 milyar ABD doları tutarında gelir elde etmiştir. İrlanda'da yerleşik işletmeci Eircom yapmış olduğu açıklamalarda, önümüzdeki 18 aylık süreçte 5800 çalışanından 2000'inin işine son vereceğini ilan etmiştir. Yerleşik işletmeci altyapı yenileme yatırımlarını tamamlamayı planlarken, maliyetleri, çalışanlarının yaklaşık %40'lık bir kısmını işten çıkararak azaltmayı hedeflemektedir.

Avusturya düzenleyici otoriteleri TKK (The Telekom-Control Commission) ve RTR (The Austrian Regulatory Authority for Broadcasting and Telecommunications) basında çıkan son haberlere istinaden bir açıklama yapmıştır. Avrupa Komisyonu'nun talebi üzerine yine Avrupa Komisyonu ile koordinasyon yapılarak, frekansların Orange Austria'dan H3G'e transferinin onayının yerine getirilmesinin bir önkoşulu olarak RTR ve TKK müzakere koşullarını oluşturmuştur. Avusturya telekom düzenleyici otoritesinin yetkisi sadece frekansların transferinin ticari etkisinin değerlendirilmesi ile sınırlıdır (yani birleşmeyi onaylama yetkisine sahip değildir).

Portekiz'de Kasım 2012 itibariyle numara taşınabilirliği verilerine göre; taşınan numaraların yaklaşık %76'sını sabit numaraların oluşturduğu, taşınan mobil numaraların oranının ise %14 civarında olduğu görülmektedir. Portekiz Düzenleyici Kurumu ANACOM, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) tarafından düzenlenen "*Dünya Uluslararası Telekomünikasyon Konferansı*"na (*World Conference on International Telecommunications-WCIT-12*) ilişkin olarak medyada son dönemde çıkan haberlere ilişkin bir açıklama yayımlamıştır.

1. 3 UK M2M Bağlantıların Kullandığı Veri Miktarını Arttırmak İstemektedir

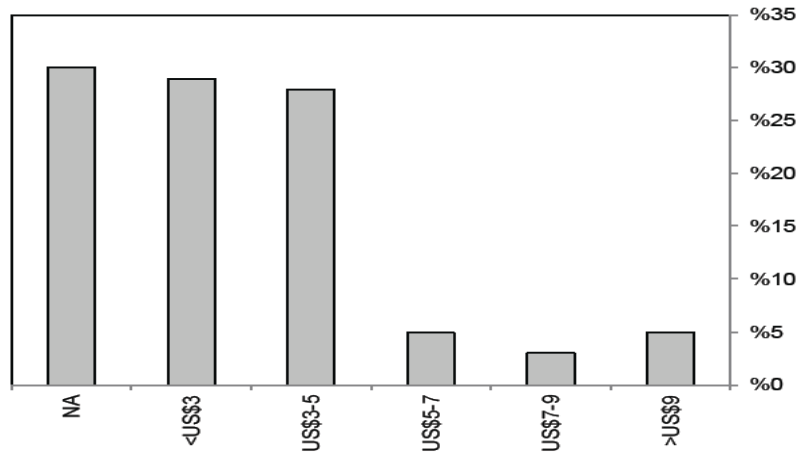
3 UK, sanal mobil şebeke işletmecilerinin (SMŞH) hizmetlerini sağlayabilmesi ve yönetebilmesi için bulut bilişim tabanlı makineden makineye (M2M) platformunu hayata geçirdiğini ilan etmiştir. 3 UK, özel pazarlara odaklanarak M2M bağlantıların kullandığı veri miktarını arttırmayı amaçlamaktadır. Bu hamle 2012'de M2M bağlantıların 2. nesil (2G) şebekeler üzerinden yürütüldüğü ve kullanıcı başına ortalama gelirin (ARPU) çok düşük olduğu dominant modelden sapma olarak değerlendirilmektedir. BMI'ya göre 3 UK yüksek değerli M2M hizmetlerinden fayda sağlamak için kendini iyi konumlandırmaktadır. Ancak kısa vadeden orta vadeye uzanan dönemde düşük değerli 2G hizmetlerinin İngiltere gibi gelişmiş ülkeler de dahil dominant kalması beklenmektedir.

M2M platformu SMŞH işletmecilerine CCTV (güvenlik kamerası) sistemleri ya da tüketici elektroniği gibi hizmetlerde bağlantılabilirlik sağlayacaktır. Çünkü 3 UK'nın kurduğu platform işletmecisi SMŞH işletmecisi ortaklarına hizmet seviyesinde erişim imkânı sağlamaktadır. Bu platform veri kullanımının seviyesini izleme imkânı sağlamakta, uyarı mekanizmaları kurma olanağı tanımakta buna ek olarak da sim yönetimi ve bağlantı tabanlı Ericsson's Cihaz Bağlantı Platformuna (DCP) uygun veri sınırları içerisinde çalışmaktadır. 3 UK, Rus işletmeci Megafon ve İsveç grubu TeliaSonera'dan sonra DCP'ye uygun platform kurduğunu ilan eden son işletmecidir.

3 UK, 2012 sonu gelmeden mevcut platform üzerinden hizmet sunacak ortaklara halihazırda sahip olduğunu belirtmekte ve ortaklarının CCTV kameraları ile araç plakası tanımlama gibi veri yoğun, yüksek hız gerektiren M2M uygulamaları hayata geçireceğini vurgulamıştır. Bu durum mevcut akıllı sayaçlar ya da birbiriyle bağlantılı ürün makinelerinde kullanılan düşük veri ihtiyacı ve düşük ARPU'lu M2M uygulamalarına ciddi bir tezat oluşturmaktadır. Informa-SAP'nin 2012 M2M haberleşme anketi M2M bağlantılarının sadece %13'ünün aylık 5 ABD dolarından fazla ARPU'ya sahip olduğunu göstermektedir.

BMI'ya göre 3 UK'nin internet hizmetleri için mevcut şebekesi üzerinde yatırım yapmaya odaklı geleneksel yaklaşımı, işletmecinin CCTV kameraları ya da tıbbi görüntü gönderme amaçlı sistemler gibi veri yoğun M2M uygulamalarında fırsatları paraya çevirmesine yol açmaktadır. Çünkü işletmecinin 3G şebekesi çok güçlüdür. 3 UK'nin yüksek değerli hizmetlere odaklanması M2M hizmetlerden elde edilen işletme karını arttıracak, söz konusu işletmeciye akıllı sayaçlar gibi düşük kapasiteli hizmetlere odaklanan diğer işletmecilere göre avantaj sağlayacaktır. Ancak yüksek kapasiteli M2M uygulamalarının kısa dönemde sınırlı sayıda kalacağı tahmin edilmektedir. Çünkü M2M pazarının büyümesindeki temel itici güç düşük değerli uygulamalardır. Bu nedenle veri yoğun uygulamalara odaklanmak kısa vadede yavaş gelişim gösterecek ve orta vadedeki büyüme için bir temel oluşturacaktır. Kısa vadede öne çıkacak yüksek değerli hizmetlerden biri tüketici elektroniğidir. Örnek vermek gerekirse Lenova ve Dell gibi dizüstü bilgisayar üreticileri, cihazlarını 3 UK'nin SIM kartlarıyla entegreli satmakta ve 3 UK'nin sunmuş olduğu veri hizmetlerini bu cihazları satın alan kişilere ayrı bir abonelik gerektirmeden sunmaktadırlar. Bu iş modelinin Sony'nin mini oyun konsolu olan PS Vita gibi cihazlarda ya da tablet pazarında kullanılma potansiyeli vardır. Hatta uygulamalar internete bağlanan dijital resim çerçevelerine bile entegre edilebilmektedir. Büyümek için kullanılabilecek bir sonraki adım ise SIM kartların Google'ın kişisel bilgisayarını olan Chromebook'lara ya da doğrudan akıllı telefonlara entegre edilmesidir.

3 UK Yüksek Değerli Fırsatlara Odaklanıyor
M2M ARPU'nun Dağılımı (%)

Kaynak: Informa-SAP 2012 M2M Haberleşme Anketi

BMI'ya göre veri yoğun M2M uygulamaları yaygınlaştıkça 3 UK daha fazla fayda görecektir. Daha önce bahsedildiği üzere M2M pazarı kısa vadede düşük veri yoğunluklu, düşük değerli uygulamalar üzerinde odaklanmaya devam edecektir. Ancak yüksek hızlı veri transferine hazır şebekesi ve SMŞH işletmecileriyle ortaklıkları 3 UK'ye hizmet yeniliğinden yararlanma şansı vererek orta vadede veri yoğun çalışan yüksek değerli abonelikler yaratma imkânı sunacaktır.

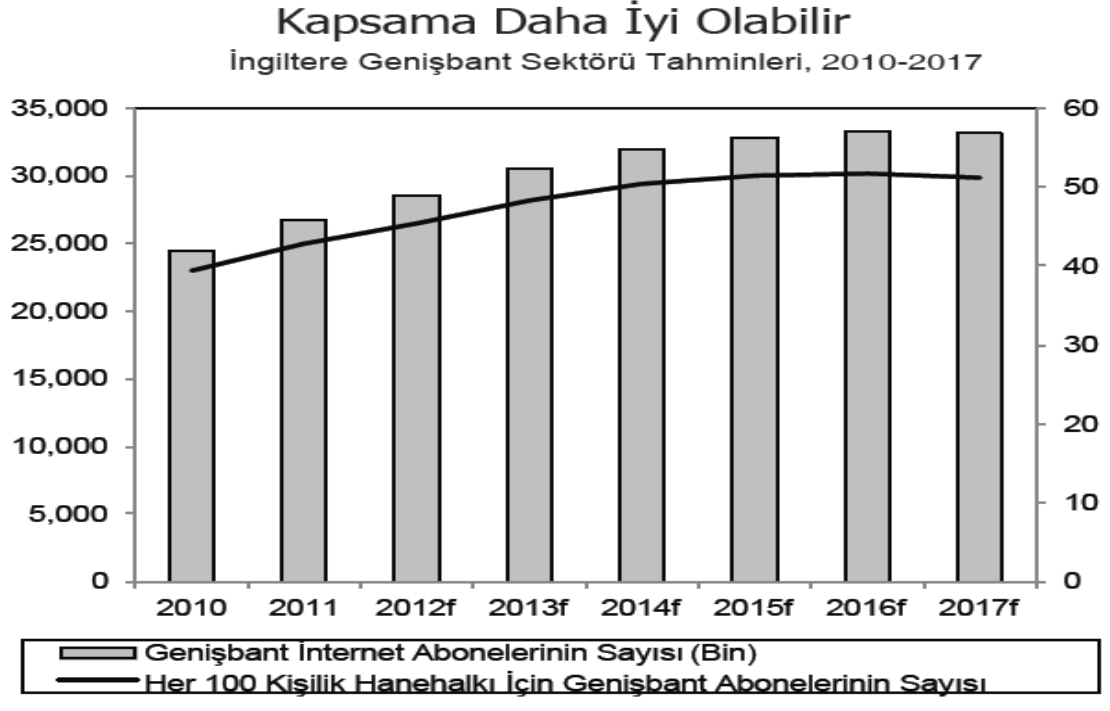
2. Google ve Microsoft İngiltere Genişbant Pazarını Hedeflemektedir

İnternet devleri Google ve Microsoft İngiltere'de halihazırda kullanılmayan frekans spektrumu üzerinden ücretsiz kablosuz genişbant hizmeti sağlamak için girişimlerini arttırmıştır. Söz konusu şirketler "beyaz alan" spektrumu adı verilen ve mobil işletmeciler ile yayın yapan kuruluşların frekans spektrumlarını ayıran lisanslanmamış bant bloklarını kullanmak istemektedirler. Her iki şirket de kendi genişbant cihazlarını, kendi yazılımları ve kendi içeriklerini geliştirdikleri için böyle bir hareket geleneksel şebeke işletmecilerini atlayarak kullanıcılara doğrudan hizmet verme olarak nitelendirilebilir.

Bahsi geçen iki şirket İngiltere pazarıyla ve İngiltere'deki spektruma erişim hakkı elde etmekle çok yakından ilgilendiklerini ifade eden Sunday Telegraph gazetesi haberine herhangi bir açık yorum yapmamış olsalar da, hareket tarzları ABD'de "beyaz alan" spektrumunun kendileri gibi deneyimli genişbant internet ve içerik sağlayıcılara açılması yönünde yapmış oldukları lobi faaliyetiyle uyuşmaktadır. ABD'de süper Wi-Fi" olarak da adlandırılan "beyaz alan" spektrumunun ihalesinin yapılması birkaç yıl içerisinde ihtimal dahilinde görülmesine rağmen, İngiliz hükümeti bu boş frekansların satılmasına 2013 yılı başı gibi daha erken bir tarihte başlayabilecektir. Çünkü 2012'nin 4. çeyreği itibariyle İngiltere'de analog yayın devri sona ermektedir. Bu nedenle İngiltere'nin her iki şirketin yeni ve hevesli iş modeli için bir test alanı olması mümkündür.

Microsoft uzunca bir zamandır Cambridge'deki araştırma merkezinde BSkyB, BBC, sabit telefon işletmecisi BT ve donanım uzmanları Samsung ve Nokia ile birlikte "beyaz alan" spektrumu tabanlı uygulamaları test etmektedir. "Beyaz alan" tarafından kullanılan frekanslar mevcut lisanslı şebekelerin tipine göre bölgeden bölgeye

farklılıklar gösterdiği için son kullanıcının kullanacağı cihazlar nerede olduğunu bilmeli, çevrimiçi veri tabanlarından en uygun frekansın varlığını sorgulayabilmeli ve diğer genişbant işletmecilerinin sunduğu kamuya açık ve özel Wi-Fi hizmetlerinin frekanslarıyla herhangi bir enterferans oluşturmamalıdır.

Kaynak: BMI, İşletmeciler, OFCOM, Tahminler: BMI

Geleneksel kablo ve mobil genişbant hizmetine ilişkin altyapı geliştirmenin maliyetli olduğu yerler ile çok kalabalık bölgelere ve geniş kapalı alanlara Süper Wi-Fi hizmetlerini sunabilme yeteneği Google ve Microsoft kadar tüketicilerin de ilgisini çekmektedir. Şirketler, tüketicilere sabit ve mobil şebeke üzerinden erişmeye çalışmak yerine doğrudan hizmet sunarak çevrimiçi arama, reklam ve içerik satışı ile daha yüksek gelir elde edeceklerdir.

“Beyaz alan” spektrumunu paraya çevirmeye yönelik stratejiler İngiltere’deki denemelerde yer alan şirketler tarafından detaylandırılacaktır. Ancak genişbanta ücretsiz erişim, cihaza özgü yazılımların Microsoft’un ve Google’ın uzunca bir süredir geliştirmekte olduğu tabletler, akıllı telefonlar ve oyun konsollarına önden yüklenmiş olarak sunulmasıyla mümkün olacak gibi görünmektedir. Microsoft’un Surface isimli tablet ailesi yeni piyasaya sürülmüş olup aynı ailenin Nokia ortaklığıyla geliştirilen

yeni akıllı telefonu da yoldadır. Google ise Nexus isimli tabletini yaz döneminde piyasa sürmüş olup Google tarafından geliştirilen Android işletim sistemi hâlihazırda Samsung gibi başka markalar tarafından da kullanılmaktadır.

İngiltere'deki genişbant gelişimi mobil genişbant sektörü tarafından yönlendirilmekte ve O2 ile Vodafone gibi işletmeciler çok sayıda ucuz abonelik planını yoğun olarak sübvansede edilmiş telefon cihazlarıyla sunmaktadırlar. BT, TalkTalk, Virgin Media ve BSkyB gibi sabit telefon işletmecileri ise toptan bir paket kapsamında ses, TV ve mobil hizmetlerin birlikte sunulabildiği yerlerde fiber ve/veya ADSL hizmetlerine yoğun talep olduğunu belirtmektedirler. "Beyaz alan" spektrumunun ticari kullanımını analiz dışında bırakan gelecek tahminleri bile 2012 yılında 28.544 milyon olan genişbant abone sayısının 2017'de 33.087 milyon olacağını öngörmektedir. İşletmeciler yüksek maliyetli düşük gelirli yatırımlardan kaçındıkları için kırsal kesimlerdeki hizmet sunumu kısıtlı kalsa da genişbant penetrasyon oranları aynı dönem için %45,5'ten %51,2'ye yükselecektir.

3. Yer Verisi Mevcut Mobil Reklamcılığı Tehdit Edebilecektir

İngiliz mobil işletmecileri arasındaki m-ticaret ve mobil reklam işbirliği Avrupa Komisyonu'nun söz konusu işbirliğini Eylül 2012 tarihinde onaylamasıyla "Weve" adını almıştır (Projenin eski adı "Oscar Projesi"dir). BMI daha önceki analizlerinde m-ticaret ve mobil reklam konusunda yer vermiş olduğu değerlendirmeler ışığında önerilen modelin mobil işletmeciler için büyük bir fırsat olduğunu ve halihazırda mobil reklam işiyle uğraşan Google ve Facebook gibi şirketlere büyük bir risk oluşturduğunu değerlendirmektedir. Ancak bu işle uğraşacak işletmecilerin ek gelir oluşturmak amacıyla tüketici verilerini kullanmaları gerekebilecek bu da ciddi riskler oluşturabilecektir.

2011 yılının Haziran ayında Vodafone, Telefónica ve Everything Denmark arasında oluşturulan bir ortaklıkla bağımsız bir m-ticaret platformunun oluşturulması ve finansal firmaların tüm işletmecilerle tek tip bir akıllı kart aracılığıyla bağlantı kurması amaçlanmıştır. Ancak bu platform ilerleyen günlerde mobil reklam platformunu da içerecek şekilde genişlemiş ve Avrupa Komisyonu'nun platformu rekabet kuralları açısından değerlendirmesine ihtiyaç duyulmuştur.

Platformun 2012 Eylül ayında onaylanmasından önce Avrupa çapındaki işletmeciler m-ticaret konusundaki potansiyel işbirliğini değerlendirmeye başlamış ve Komisyonun kararıyla bu girişimler ivme kazanarak herkese açık ortak ödeme ve reklam platformlarının kurulmasına yol açmıştır. 3 UK kurucu üye olmamasına rağmen Weve işbirliğine katılabilecektir. BMI Avrupa çapındaki işletmecilerin işbirliğini mevcut gelir kalemlerini arttırma yolunda kullanacağını düşünmektedir. Ancak söz konusu dönem ilgili risklerin ve fırsatların da değerlendirilebileceği iyi bir dönemdir. BMI'ya göre Avrupa pazarlarında ses gelirlerinin azalması ve data hizmetleri gibi ses dışı hizmetlerin çok verimli sunulmamasının yarattığı gelir daralması işletmecileri m-ticaret ve mobil reklam gibi alanlara kaydırarak azalan gelirleri telafi etmeye yönlendirecektir.

1. Sawiris'in İtalya Telekom'a Yatırımlarının Detayları

Yerleşik işletmeci İtalya Telekom'un hissesini almak için Mısır'ın dev şirketi Naguib Sawiris teklif yapmıştır. Sawiris'in bu yatırımı, Vivendi'nin Brezilya'daki ön ödemeli TV işletmecisi (Global Village Telecom, GVT) için yaptığı teklifi desteklemekte kullanmak amacıyla istediğine inanılmaktadır. BMI, GVT'nin alımının İtalya Telekom'un Brezilya'daki mobil operatörü için stratejik fayda sağlayacağını iddia etmektedir. Ancak, söz konusu alımın yararlarının yanı sıra teklifi bozabilecek diğer hissedarlarla potansiyel bir çatışma yaratabileceği de düşünülmektedir.

İtalya Telekom'un Brezilya'daki mobil operatörü TIM'in, 2012 yılı 3. çeyreğinde 69,4 milyon abonesi bulunmaktadır. TIM gelirindeki ve abone sayısındaki hızlı artışla çok iyi bir performans sergilemiştir. Ama sonrasında büyümesi gittikçe yavaşlamıştır. Zira Brezilya'daki büyümenin daha çok veri merkezli olacağı beklenmektedir. BMI, pazardaki gelişme sürdükçe, TIM'in kablolu altyapı eksikliğinin bir engel olabileceğini daha önce de iddia etmiştir.

Bu nedenle, GVT'nin alımının TIM'in kablosuz veri ve yakınsamış hizmetlerdeki rekabetçi konumunu güçlendirmesi beklenmektedir. Bu altyapı TIM'e, kablosuz veri için uygun maliyetli omurga hizmeti sağlanmasının yanı sıra çapraz satış fırsatları ile onun geniş kablosuz abone tabanına kablolu hizmetlerin pazarlanması gibi birçok fayda sağlayacaktır. Fiber omurga şebeke kurmasını olanaklı kılması ve diğer hizmet sağlayıcılara bağımlılığını azaltması bakımından da önemli olacaktır. Bu strateji, bazı ülkelerde kullanılmıştır. Bu kapsamda Turkcell'in Superonline altyapısını kullanması ve Vodafone'un Nisan 2012'de Cable & Wireless Worldwide'yi alması operatörler için faydalı bir örnek olmaktadır.

BMI, TIM'in diğer önemli rakiplerinin kablolu hizmetlere sahip olmasından dolayı kablolu hizmetlere doğru yatırımının TIM için çok önemli olacağını düşünmektedir. Vivendi'nin GVT'yi satmak istediği bilinmekte ve bu alımın TIM'in gelecekte varlığını korumasında faydalı olacağına inanılmaktadır.

2. EI Towers'ın Sayısal TV'den LTE'ye Göçü

EI Towers, ülkedeki zayıf ekonomiye ve ek sayısal TV frekanslarının tahsisindeki gecikmeye rağmen 2012 yılının ilk dokuz ayı için güçlü finansal büyüme açıklamıştır. İtalya'daki mobil şebeke operatörleri, 4G LTE şebekesinin kurulumuna erken başlanmasının gelir artışına önemli bir katkı sağlamış olduğuna inanmaktadırlar. Ayrıca şebeke paylaşımı ve birleşme beklentilerinin de kule maliyetlerinde bir azalma sağlaması beklenmektedir. Ama 4G şebekesinin İtalya'daki benimsenmesine ilişkin çıktılara bakıldığında EI Towers'ın yayıncılık sektörüne odaklanması tavsiye edilmektedir.

Şirket, İtalya hükümetinin yeni sayısal TV frekanslarının verilmesinde biraz ilerleme sağlamış olduğunu beklemektedir. Ama başlangıçta planlanan güzellik yarışmasından vazgeçilmiş ve yeni ihale için alternatif planlar henüz sonuçlandırılmamıştır. TV operatörleri ve içerik sağlayıcıları abonelerini kontrol eden Midiaset, EI Towers'ın 2011 yılındaki toplam gelirinin yaklaşık %75'ini karşılamış ve en büyük müşterisi olarak kalmıştır. EI Towers'ın varlıklarının genellikle Midiaset'ten geliyor olması şirketin güçlü konumu için şaşırtıcı değildir. EI Towers telekom sektörünün yanı sıra sayısal TV ve radyo yayıncılık alanında Midiaset'in rakipleri ile

yeni işler için daha agresif rekabet edebilecek durumdadır. Yine EI Towers, diğer şeylerin yanı sıra katma değerli hizmetlerden yeni gelirler toplamayı beklemektedir.

EI Towers'ın İtalya genelinde ülkenin dört mobil operatörünün şebekesinde doğrudan ya da dolaylı olarak yer alan şuanda yaklaşık 400 adet telekomünikasyon kulesi bulunmaktadır. EI Towers, 2G/3G teknolojisinden 4G'ye geçişin gerektireceği ek tesislerden dolayı bu sayının 2016 yılı sonuna kadar 500'e kadar artmasını beklemektedir.

Daralan piyasa koşulları, artan fiyat bazlı rekabet ve operatörlerin doymuş piyasa koşullarında birbirlerinin abonelerini almaya çalışmaları sonucu İtalya'da mobil abone artışı negatife dönmüştür. Fiyat kesme, ücretsiz ya da sınırsız ses paketleri ve mesajlaşma nedeniyle ARPU'nun düşmesi ve baskı altındaki bazı operatörler büyümeye dönüş ya da en azından düşüşün durdurulması için birleşmeyi düşünebilmektedir. Şebeke paylaşımı tasarruf edebilmek için zaten tercih edilmekte ama 4G şebekesinin yüksek kurulum maliyeti düşünüldüğünde dört operatörden en az ikisinin birleşmesi kaçınılmaz görünmektedir.

ALMANYA

1. DT 3. Çeyrekte T-Mobile USA'nın Değer kaybettiğini Açıklamıştır

Almanya Telekom devi Deutsche Telekom (DT), 30 Eylül 2012 tarihinde sona eren üç ve dokuz aylık dönemlere ait mali sonuçlarını yayımlamıştır. DT, yılın ilk dokuz ayındaki gelirlerini geçen yılın aynı dönemine göre %0,6 düşüşle 43,46 milyar avro ve 2012 yılının üçüncü çeyreğinde ise 14,65 milyar avro (18,8 milyar ABD doları) olarak açıklamıştır. Uluslararası satışlar her iki dönem için yıllık bazda %1,1'lik büyüme kaydederken, yurtiçi satışlar 2012 yılının üçüncü çeyreğinde %1,7'lik düşüşle 6,438 milyar avro ve 2012 yılının ilk dokuz ayı için %2,8'lik düşüşle 19,185 milyar avro olmuştur. EBITDA (faiz, vergi ve amortisman öncesi kazanç, FAVÖK) gelirlerinin, 2011 yılının üçüncü çeyreğindeki değeri olan 4,91 milyar avro'dan on iki ay sonra

%2,6'lık düşüşle 4,77 milyar avro'ya ve 2012 yılının ilk dokuz ayında %0,9'luk hafif bir düşüşle 13,95 milyar avro'ya gerilediğini bildirmiştir. DT, yılın ikinci çeyreğindeki 1,069 milyar avro tutarındaki net kar ile karşılaştırıldığında, 30 Eylül 2012 tarihinde sona eren üç aylık dönemde T-Mobile USA'nın şirket varlıklarındaki beklenmedik değer kaybı nedeniyle 6,9 milyar avro tutarında net zarar açıklamıştır. DT'nin CEO'su Rene Obermann yaptığı açıklamada, "*Muhasebe sonuçlarının tam bilincinde olarak şirketin ABD'deki işleri için ileriye dönük bir karar aldıklarını, sadece açık net zararı gören herkesin onların işletmecilik faaliyetinin tamamen doğru yolda olduğunu gözden kaçırdığını ve rakiplerinin çoğunun aksine kendilerinin güvenilirlik sunduklarını*" söylemiştir.

2012 yılının üçüncü çeyreğinde, Almanya'daki faaliyet alanından elde ettiği gelirleri önceki yıl seviyesinden %1,3 düşüşle 5,736 milyar avro ve artan pazar yatırımları nedeniyle de EBITDA yıllık bazda %2,5 azalarak 2,401 milyar avro olmuştur. Avrupa bölümündeki toplam gelir onüç ülkenin dokuzunun haricinde kötüleşen bir ekonomik ortam ve mobil sonlandırma ücretlerinin azaltılması gibi düzenleyici müdahalelerden etkilenen olumsuz satışlarla 2012 yılının üçüncü çeyreğinde yıllık bazda %5,7 düşüşle 3,65 milyar avro'ya gerilemiştir. Çok sayıda ülkede dayatılan özel vergiler ile birlikte, üçüncü çeyrekte gelirler üzerindeki olumsuz etkiler önceki yılın aynı dönemine kıyasla 100 milyon avro'dan daha fazla miktarlara ulaşmıştır. Bu dönemde EBITDA %4,3 oranında azalmayla 1,328 milyar avro olmuştur.

T-Mobile USA 2012 yılının üçüncü çeyreğinde gelirlerini yıllık bazda %5,9 oranında düşüşle 4,9 milyar ABD doları ve EBITDA'yı artan reklamcılık harcamaları sonucunda beklendiği gibi %14,2 oranında düşüşle 1,2 milyar ABD doları olarak bildirmiştir. Avro bazında ise, ABD doları döviz kurunun güçlü gelişiminden dolayı gelirlerde %6,3 artış ve EBITDA'da %3,0 azalma oranıyla olumlu bir etkiye sahip olmuştur.

Operasyonel anlamda, Eylül 2012 sonunda DT'nin perakende sabit genişbant bağlantıları yıllık bazda %1,8 artışla 12,42 milyona ulaşırken, DT'nin Almanya'daki kablosuz abone sayısı 35,99 milyon (bir önceki yılki 34,91 milyondan artarak) olarak gerçekleşmiştir. Uluslararası ölçekte, İngiltere hariç Avrupa operasyonlarının tümü genelinde DT'nin kablosuz ses müşterileri oniki ay önceki 59,47 milyondan %3,5 oranında artışla 61,54 milyona ulaşırken, grubun ABD iştiraki bir önceki yılın aynı

tarihine göre %1,1 oranında düşüşle yılın ilk dokuz ayını 33,33 milyon cep telefonu abonesi ile sonlandırmıştır. En büyük kazanımlar, T-Mobile abonelerinin %16,2 oranında artışla 15,57 milyona ulaştığı Polonya'da ve %6,6 oranında artışla 4,44 milyona ulaştığı Bulgaristan'da görülmüştür. Bu dönemde Hollanda bölümünde, mobil abone tabanı Eylül 2011 sonu itibariyle 4.94 milyondan bir yıl sonra %3,5 oranında azalmayla 4.76 milyona düşmüştür.

2. Kabel Deutschland gelirlerini %8,3 oranında artırmıştır

Almanya kablo şebeke işletmecisi Kabel Deutschland 30 Eylül 2012 tarihinde sona eren üç aylık dönemde gelirlerinin geçen yılın aynı dönemindeki 418 milyon avro'dan %8,3 oranında artış ile 453 milyon avroya (577 milyon ABD doları) ulaştığını rapor eden 2012/2013 mali yılı ikinci çeyreği için konsolide finansal sonuçlarını açıklamıştır. TV cirosu yıllık bazda %3,5 oranındaki artışla 296 milyon avro'ya ulaşırken, büyümeyi öncelikle %18,1 oranındaki artışla 156 milyon avro'ya ulaşan internet ve telefon gelirleri artırmıştır. Net kar yılın önceki çeyreğindeki 36 milyon avro ile karşılaştırıldığında 61 milyon avroya ulaşırken, 30 Eylül 2012 tarihinde sona eren üç aylık EBITDA yıllık bazda %8,5 oranında artışla 213 milyon avroya yükselmiştir.

Operasyonel anlamda, Kabel Deutschland yeni yüksek kaliteli TV, internet ve telefon hizmetlerine güçlü talebin tetiklediği büyüme ile yıllık bazda %6,3 oranındaki artışla 30 Eylül 2012 itibariyle gelir üreten birimlerinin (RGUs, Revenue Generating Units) abone sayısı toplam 13,86 milyona ulaştığını bildirmiştir. Telefon abonelerinin sayısı aynı dönemde 1,41 milyon'dan 1.68 milyon'a yükselirken, internet abonelerinin sayısı, bir önceki yılın aynı dönemindeki 1.38 milyon'dan Eylül 2012 sonu itibariyle 1.66 milyon'a ulaşmıştır.

3. FNA mobil sonlandırma ücretlerinin düşürüleceğini açıklamıştır

Almanya'nın telekom düzenleyicisi BNetzA, ülkenin dört mobil şebeke işletmecisinin yükümlü olduğu yeni mobil sonlandırma ücretleri taslağını yayınlamıştır. BNetzA, 1 Aralık 2012'den itibaren, Royal KPN'nin yerel birimi E-Plus ve İngiltere merkezli Vodafone Germany'nin 0,0336 avro, Telekom Deutschland (Deutsche Telekomun yurtiçi sabit ve mobil bölümü)'in 0.0338 avro ve İspanyol Telefonica (O2)'nin 0,0339

avro olan mobil sonlandırma ücretlerinin dakika başına tekdüze 0,0185 avroya (0,024 ABD doları) düşmesini önermektedir. Öneriye göre ikinci bir adımda, mobil sonlandırma ücretleri 1 Aralık 2013'te dakika başına 0,0179 avroya düşecektir. Duyurulan oranlar hazırlık niteliğindedir. Ulusal bir danışma prosedürü ve Avrupa Komisyonu ile diğer Avrupa Birliği üyesi ülkelerin düzenleyici kurumlarından alınacak sonraki görüşlere bağlıdır.

Önerilen mobil sonlandırma oranlarındaki indirimlere tepki olarak, Reuters'in bir Deutsche Telekom yetkilisi ile yaptığı görüşmede yetkilinin "*Kararın Alman Telekom işletmecilerine yılda 500 milyon avroya mal olacağını, kesintilerin hızlı internette gelecekteki yatırımlar için iyiye işaret olmadığını ve bu karar ile BNetZA'nın Avrupa Telekom sektörünün küresel öncüsü rolünün yok olmasına mal olan son on yılın en hatalı Avrupa politikasını izlediğini*" açıkladığını bildirmiştir.

1. Sabit Genişbant Hizmetleri

Fransa düzenleyici kurumu ARCEP, 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla Fransa'da 23,6 milyon sabit genişbant ve süper hızlı genişbant abonesi olduğunu açıklamıştır. Bu rakam, bir önceki çeyreğe göre 310 bin, önceki yılın aynı dönemine göre ise 1,3 milyon abone artışı anlamına gelmektedir.

Yukarıda yer verilen abone sayısının yaklaşık 1,5 milyonu süper hızlı genişbant abonesidir ve bu rakam bir önceki çeyreğe göre süper hızlı genişbant abone sayısında 50 bin artış olduğunu göstermektedir. Süper hızlı genişbant abonelerinin yaklaşık 650 bininin azami bağlantı hızı 30Mbit/sn ile 100Mbit/sn arasında değişirken, 840 bin abonenin azami bağlantı hızı 100Mbit/sn'ye eşit ya da bu hızın daha da üzerindedir. Azami bağlantı hızlarına ilişkin göstergeler, veri hızlarının bir önceki yıla göre yaklaşık %40 arttığına işaret etmektedir. Eve kadar fiber (FTTH) abone sayısı bir önceki çeyreğe göre 25 bin artarak Eylül ayı sonu itibarıyla 270 bine ulaşmıştır ve bu rakam bir önceki yılın aynı dönemine göre %60'lık bir artışı ifade etmektedir.

Azami 30 Mbit/sn'ye kadar olan hızlardaki genişbant hizmeti abone sayısı bir önceki çeyreğe göre 260 bin artarak Eylül 2012 itibariyle 22,1 milyona ulaşmıştır. Bu aboneliklerin teknoloji bazında dağılımına bakıldığında %98'inin DSL teknolojisine, kalan %2'nin ise kablo altyapısı ya da Wi-Fi, WiMAX gibi kablosuz teknolojilere dayandığı görülmektedir.

Diğer taraftan, Fransa'da FTTH götürülen hane sayısı 2 milyonu aşmıştır. Genişbant hususundaki diğer önemli gelişmeler aşağıda özetlenmeye çalışılmıştır.

- 2012 yılının üçüncü çeyreği itibariyle alternatif işletmeciler tüm hatların %85,9'unu temsil eden 6.350 santralde ağ paylaşımından yararlanmaktadır. Yerel ağın paylaşımına açılmasına uygun olanlardan 10.685.000'i paylaşım açılmıştır. Bu rakam bir önceki yıla göre 1 milyonluk (%10'luk) bir artışa tekabül etmektedir.
- ARCEP'in ultra hızlı genişbant tanımına daha önce dahil edilmemiş olan 30 Mbit/sn - 50 Mbit/sn hızların bundan böyle tanım kapsamına dahil edileceği belirtilmektedir.
- Fransa'nın tek kablo şirketi koaksiyel kabloları fiber optik kablolar ile yenileyerek şebekesini iyileştirmektedir.
- İşletmeciler FTTH kurulumlarını hızlandırmaktadır. 30 Eylül 2012 tarihi itibariyle, 2.038.000 eve erişilmiştir. Bu rakam, bir önceki yıla göre %51'lik bir artış ifade etmektedir. Bu rakamın 976.000'ine, ARCEP'in yaptığı düzenlemeler sayesinde en az iki alternatif hizmet sağlayıcı tarafından hizmet götürülebilmektedir. 2.038.000 evin 363.000'i yüksek yoğunluklu nüfus bölgelerinin dışındadır ve 328.000'ine kamu inisiyatifindeki şebekelerce hizmet götürülmektedir.
- Bu bağlamda, 2012 yılı üçüncü çeyreği itibariyle Fransa'daki 8.830.000 ev ultra hızlı genişbant abonesi olma imkânına sahip ve bu rakamın 3.450.000'i çok yüksek yoğunluktaki nüfus alanlarının dışındadır.

2. Mobil Telefon Hizmetleri Piyasası

30 Eylül 2012 tarihi itibariyle Fransa'da 72 milyon mobil telefon abonesi bulunmaktadır. Bu rakam yıllık %7,4 abone artışı anlamına gelmekte ve son on

yıldaki en yüksek yıllık artış oranını ifade etmektedir. Fransa, 72 milyon abone ile aynı zamanda %110,3 gibi yüksek bir yaygınlık oranına sahiptir.

Mobil abone sayısındaki güçlü yükselişe paralel olarak trafik miktarı da artmıştır. Yılın başından ortasına kadar arama dakikalarında yıllık %11, SMS miktarında ise %28,8 artış görülürken bu rakam veri trafiği için %68,6 olarak gerçekleşmiştir.

1. Macaristan AB Müdahalesinin Ardından Son Kriz Vergisi Planından Vazgeçmektedir

Onaylanmamış bir AB raporuna göre Macaristan hükümetinin, 2013 yılı Ocak ayından itibaren perakende ve telekomünikasyon sektörüne getirmeyi planladığı tartışmalı "kriz vergisi" uygulamasından vazgeçtiği belirtilmiştir. Zaten AB söz konusu vergilerin uygulanmamasını istemiştir.

Macaristan hükümeti AB'nin bu talebinden bağımsız olarak 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren sektördeki bütün geçici vergileri durduracaktır. Avrupa Komisyonu'nun özel vergilerde iyileştirme istemesine ilişkin uygulama Macaristan'da sıkıntı yaratmıştır. Avrupa Komisyonu bu alanda AB yasalarına uyum için Macaristan hükümetine iki ay süre vermiş ve buna düzenlemedeki başarısızlığın karşı davalara neden olabileceğini eklemiştir. Macarlar bu uygulamadan zaten vazgeçtiklerini ifade ederek söz konusu uygulamadan vazgeçilmesine AB baskısının neden olduğunu kabul etmemişlerdir.

1. OPTA'nın Pazar Değerlendirmeleri

Hollanda düzenleyici Kurumu OPTA sabit telefon hizmetleri, genişbant, TV ve mobil hizmetlere ilişkin değerlendirmelerinde ses harici hizmetlerin mobil pazarda gelişmenin ana faktörü olduğunu belirtmiştir. Yüksek hızlı sabit genişbant internet hizmetlerinin yaygınlaşmasına rağmen mobil genişbant Hollanda'lı tüketiciler nezdinde popülerliğini korumaktadır.

OPTA verilerine göre, bir önceki yılın aynı döneminde 2,54 milyar avro civarında olan mobil gelirler, 2012'nin ilk yarısında 2,61 milyar avro seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde ses harici gelirler bir önceki yılın aynı dönemine göre %2,5'lik artışla 830,8 milyon avro seviyesine yükselmiş ve toplam gelirin %31,8'ini oluşturmuştur. Hollanda'nın yüksek penetrasyon oranına bakıldığında bu, önemli bir artış ifade etmemektedir. Zira SMS gibi düşük tarifeli hizmetler ses harici hizmetlere ilişkin gelirdeki artış hızını yavaşlatmaktadır. SMS gelirleri bir önceki yıla göre %27,6 oranında düşüşle 273,9 milyon avro seviyesine gerilemiştir.

2. Hollanda'da Mobil Hizmet Gelirleri Üçüncü Çeyrekte %5,2 Azalmıştır

Hollanda mobil pazarında gelirler bir önceki yıla göre %5,2 düşüşle 1,45 milyar avro seviyesine gerilemiştir. Bu azalmanın en önemli nedeni olarak düzenleyici müdahaleler sonucunda gerçekleşen tarife indirimleri ve rekabet gösterilmektedir. Veri ve SMS'in dâhil olduğu ses harici hizmetler toplam mobil gelirlerin %40,7'sini oluştursa da bu gelir kalemindeki artış yine de ses gelirlerindeki erozyonu önlemeye yetecek miktarda değildir.

Son bir yıllık dönemde en büyük gelir kaybını %7 ile KPN yaşarken T-Mobile %4'lük ve Vodafone %3'lük bir kayıp yaşamıştır. Bu dönemde Vodafone pazar payını %0,7 oranında artırırken KPN ve T-Mobile'ın pazar payları sırasıyla %1 ve %0,4 azalmıştır. SMŞH dâhil SIM kartlara göre mobil abone sayısı incelendiğinde yıllık %0,8 artışla abone sayısının 21,1 milyona ve penetrasyonun %126'ya ulaştığı görülmektedir. KPN

güç kaybederek %47'lik pazar payına gerilerken Vodafone ve T-Mobile'in pazar payları sırasıyla %29 ve %24 seviyelerinde gerçekleşmiştir.

3. Hollanda Genişbant Pazarı Üçüncü Çeyrekte 6,54 Milyon Aboneye Ulaşmıştır

Hollanda genişbant pazarı 2012'nin üçüncü çeyreğinde %0,8 artışla 6,54 milyon aboneye ulaşmıştır. DSL abonelerindeki %0,5'lik azalış kablo internet abonelerindeki %0,7'lik artışla telafi edilmiştir. Eve/Binaya kadar fiber (FTTH/B) aboneleri de %11 oranında artmış ve fiberin sabit genişbant teknolojileri içindeki payı %6,8'e yükselmiştir.

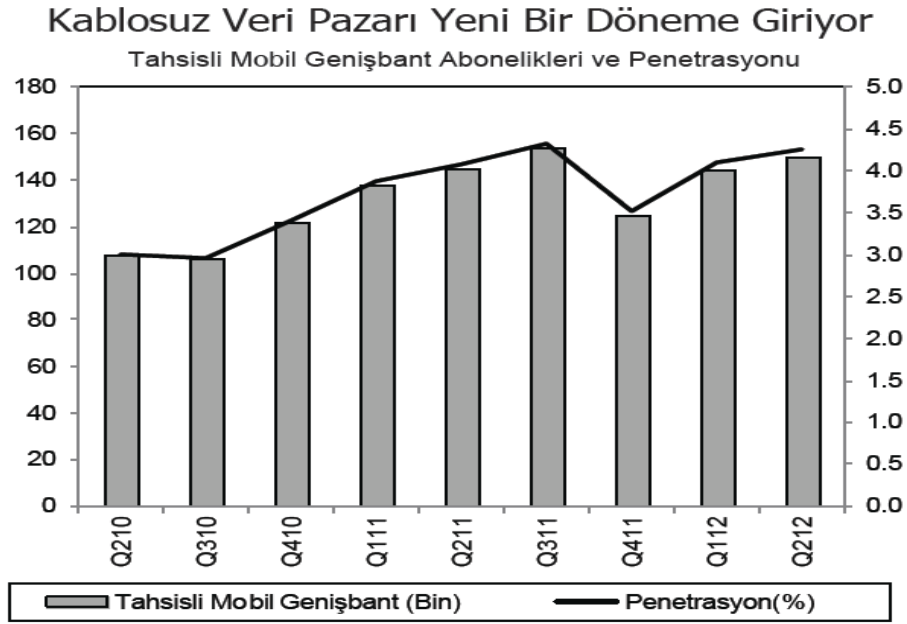
KPN, son 1 yıldaki azalmaya rağmen %38,9'luk pazar payıyla genişbant pazarında lider konumunu sürdürürken Ziggo %26,5'le ikinci ve UPC %15,5 ile üçüncü sırayı almaktadır.

4. KPN Reggefiber'daki Hisselerini %51'e yükseltmiştir

KPN, fiber işletmecisi Reggefiber'daki hissesini 99 milyon avro'luk yatırımla %10 daha artırarak %51'e yükseltmiştir. KPN tarafından yapılan açıklamada, hisse artışının Ekim ayında 4 tane fiber işletmecisini satın almalarıyla beraber değerlendirildiğinde, Hollanda'da FTTH (Binaya kadar fiber) altyapısının güçlendirilmesi yönündeki yol haritalarının önemli bir adımı olduğu belirtilmiştir. Reggefiber şebekesinin ulaştığı hane sayısı 2012'nin üçüncü çeyreği itibarıyla 1.181.000'i geçmiştir.

1. Şebeke İşbirliği Polkomtel için Veri-Merkezli Bir Geleceğe İşaret Etmektedir

NFI Midas Group'un bir parçası olarak hizmet veren Aero2 toplamda 591,4 milyon Polonya zlotu (180,6 milyon ABD doları) değere sahip iki anlaşma imzaladığını duyurmuştur. Aero2 pazar payı olarak en büyük üçüncü işletmeci olan Polkomtel ile aynı yatırımcıyı paylaşmaktadır ve her iki şirket Mart 2012 itibariyle LTE ve HSPA+ hizmetlerini geliştirmek için bir ortaklık kurmuşlardır. BMI'ya göre Polkomtel Polonya'da gerçekleşmekte olan veri-merkezli hizmetler dönüşümünden fayda sağlayacaktır çünkü bu dönüşümü Aero2 ile yaptığı ikili işbirliği ya da Cyfrowy Polsat ile yaptığı içerik anlaşması gibi verimsiz ikili ortaklıklara bir kaldıraç olarak kullanabilecektir.

Kaynak: Ancreti

Aero2'nin yatırımı Mart 2012'den bu yana toplamda 809,3 milyon Polonya zlotunu bulan Aero2 ve Polkomtel ortak altyapı yatırımlarının son kısmıdır. Aero2 Polkomtel'in kablosuz aktarım ve optik şebekelerini, kendi hizmetlerini 5 yıl boyunca ucuz bir şekilde yaygınlaştırmak için kullanacaktır. Bu esnada Polkomtel de ana

şebekesinin daha verimli kullanılması nedeniyle elde edeceği ek gelirden faydalanacaktır. Bu anlaşma medya imparatoru Zygmunt Solorz-Zak'ın ortak olduğu her iki işletmeciye de tasarruf imkanı sağlayacaktır.

Polkomtel ve Aero2 arasında yapılan anlaşmalar pazardaki işletmecilerin data-merkezli geleceğe kaymasının yarattığı etkileri göz önüne sermektedir. Polonya'da kablosuz veri hizmetleri son yıllarda hızlı bir büyüme dönemine girmiştir. Bunun temel nedeni akıllı telefonlar ve tahsisli mobil genişbant hizmetleridir. Avrupa Komisyonu'ndan alınan veriler Polonya'da 15,83 milyon aktif mobil genişbant 3,19 milyon ise tahsisli mobil genişbant kullanıcısı olduğunu göstermektedir (Veri kartları, usb cihazlar). Buna ek olarak abonelikler artmış, bireysel aboneler tarafından kullanılan veri miktarı yükselmiştir. Bu talep işletmecilerin bu alan yatırımını artırmaktadır.

Polonya pazarı gelirler ve pazarlama açısından gün geçtikçe daha veri-merkezli oldukça Polkomtel'in pazar payını arttıracığı ve güçlü bir pozisyonda kalmaya devam edeceği düşünülmektedir. Pazarın bir ucunda Cyfrowy Polsat ile LTE hizmetlerini geliştirme süreci yaşanmaktadır. Bu süreç aynı zamanda güçlü bir içerik sağlayan hibrit paketlerin sunulmasına imkân sağlayarak Polsat'ın içerik hizmetlerine kaldıraç etkisi yaratmaktadır. Polsat'ın ortakları arasında yine Zygmunt Solorz-Zak'ın olması ve ödemeli televizyon içeriğinin LTE şebekesi üzerinden sunulması Zygmunt Solorz-Zak'ın imparatorluğu içerisinde bulunan söz konusu işletmecilere önemli bir rekabetçi avantaj sağlamaktadır.

Polkomtel'in altyapıda hem Aero2 hem de Cyfrowy Polsat ile işbirliği içerisinde olması, söz konusu işletmecinin hem içeriğe erişim imkânına sahip olması hem de yüksek hızlı hizmetlerde lider olmasıyla birlikte değerlendirildiğinde, işletmeci HSPA+ ve LTE hizmetlerinin fiyatlandırmasında rekabetçi bir maliyet tabanı yaratmaktadır. Bu maliyet tabanı kendi ortak şebekelerine sahip olan Orange Poland ve T-Mobile Poland için önemli bir dezavantaj oluşturmaktadır.

1. Görsel-İşitsel (Audiovisual) Pazardaki Gelişmeler

Romanya düzenleyici kurumu ANCOM tarafından açıklanan verilere göre, görsel-ışitsel yayınların yeniden iletimi hizmetlerinden yararlanan abone sayısının, hane halkı penetrasyonu açısından büyüklüğü, 30 Haziran 2012 tarihi itibarıyla, %83,5'e ulaşmıştır.

ANCOM tarafından yapılan açıklamalarda, sayısal yayın hizmetlerine yönelik talepte artış eğilimi olduğu, geçen yıla göre sayısal yayın hizmeti abone sayısının %16 artarak 3,3 milyona ulaştığı, söz konusu büyüklük içerisinde yer alan sayısal kablo şebekesi abone sayısının geçen yıla göre %49 artış göstererek 1 milyon seviyesinin üzerine ulaştığı, uydu hizmetleri abone sayısının ise %5 artışla 2,21 milyon düzeyine yükseldiği ifade edilmiştir.

Sayısal ve analog kablo şebekesi abone sayısının geçen yıla göre %2,7 artışla 3,67 milyona ulaştığı, hanehalkı açısından kablo şebekesi abone sayısının ise %51,8 olduğu belirtilmiştir.

Görsel-ışitsel yayınların yeniden iletiminden yararlanan abonelerin, %60'ının metropolitan alanlarda oturduğu ve bunların %79'unun kablo şebekesi abonesi olduğu anlaşılmaktadır. Kırsal kesimde yaşayan abonelerin %64'ü ise uydudan faydalanmaktadır.

FİNLANDİYA

1. Finlandiya'da Güvenlik Uzantısı Düşük Fi-Alan Adları 300.000'i Aşmaktadır

Finlandiya alan adı alıcıları, alan adlarının güvenli ve fin kökenli olmasını tercih etmektedirler. Fin alan adının popülerliği bilgi güvenliğini sağlamamaktadır. FICARO alan adı sahiplerinin bir kısmına, bir yıllık Alan Adı Sistem Güvenlik Uzantılarını (Domain Name System Security Extensions - DNSSec) dağıtmıştır.

Her yıl yaklaşık 52.000 yeni alan adı verilmektedir. Fin alan adı başarısına rağmen, DNSSec uzantısının yaygınlığı Finlandiya'da henüz gelişmemiştir. Sadece 63 alan adı, DNSSec tarafından korunmaktadır. Bu da uluslararası örneklerle karşılaştırıldığında oldukça düşük kalmaktadır. Örneğin .se ile sonlanan 145.000 kadar İsveç alan adı, DNSSec uzantısı kullanmaktadır. Dünyanın dördüncü büyük ülke kodu Hollanda'nın alan adı .nl'dir. Hollanda'da bir milyondan fazla alan adı sahibi DNSSec kullanmaktadır.

DNSSec, isim sunucusundan alınan bilgilerin bütünlüğünü ve kaynağını garanti eden, isim hizmetlerinin bilgi güvenliğinin gelişiminin bir uzantısıdır. DNSSec kullanıldığında sistem isim sorgularının yanıtları dijital olarak imzalanmış bulunmaktadır. DNSSec, doğru göndericiden gelen sistem isim sorgularının yanıtlarını garanti etmektedir. FICORA fi-alan adı sahiplerinin DNSSec dağıtmalarını şiddetle tavsiye etmektedir.

YUNANİSTAN

1. Wind Hellas Kapsamasını Forthnet İle Genişletecektir

Wind Hellas'ın rakibi genişbant oyuncusu Forthnet'e sabit telefon hizmetinde işbirliği teklif ettiği ve bu konunun Yunan medyasınca haber yapıldığı, anlaşma sağlanması

halinde abone sayısı açısından en büyük alternatif işletmecinin yaratılmasına yol açılacağı ve Wind Hellas'ın sabit telefon kapsamasını önemli ölçüde artırarak yakınsamış hizmetler sağlayıcısına dönüşeceği, böyle bir anlaşmaya düzenleyicinin ve pazarın karşı çıkmayacağına inanıldığı, tüketici menfaatine olan genişbant pazarındaki bu yatırımın Yunanistan'ın büyük bir bölümünde tüketicinin seçim şansını çeşitlendireceği BMI tarafından ifade edilmektedir.

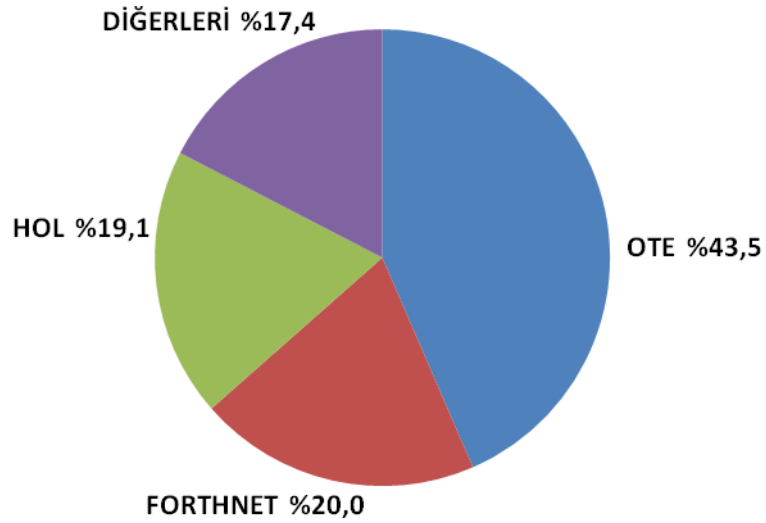
Yunan medyasının haberine göre; şirketler iş faaliyetlerinin potansiyel konsolidasyonu konusunda özel olmayan görüşmelerde bulunmakta ve sabit hat hizmetleriyle sınırlı olmayan anlaşma teklifi Forthnet'in ödemeli TV servisi Nova'yı kapsamamaktadır. Anlaşma teklifine TV servisinin dahil edilmemesi durumunda; Wind Hellas'ın şu anda mobil ve sabit genişbant müşterilerine doğrudan TV hizmetleri sunmadığı göz önüne alınırsa, Forthnet'in 2012 yılı 1. çeyrek gelirlerinin %42,3'ünü oluşturan ödemeli TV hizmeti açısından şirketin özellikle başarılı bir ödemeli TV işi edinme fırsatını geri çevirmiş olacağı ve rakibi OTE'nin kendi ödemeli TV hizmeti ile öne çıkacağı beklenmektedir.

Nova'nın Haziran 2012 sonu itibariyle yıllık bazda yaklaşık %5,5 düşüş gösteren 330.645 faturalı abonesinin bulunduğu, yerleşik işletmeci OTE dahil rakipleri karşısında; çoğunlukla 2012 yılı 1. çeyreğinde sonlandırılan analog uydu TV hizmetinden kaynaklanan düşüşün yanında ödemeli TV de dahil paket hizmetlerde artış görüldüğü ifade edilmektedir. Forthnet'ten paket hizmetleri alan hane sayısının 2012 yılı 2. çeyreği itibarı ile %14,8 oranında artarak 139.593 rakamına ulaştığı, bu artışın muhtemelen Yunanistan'daki ekonomik kriz nedeniyle gereksiz harcamalarını azaltmak zorunda kalan tüketicilerin seçiminden kaynaklandığı ve 2. çeyrek itibarıyla toplam hane sayısının %19,7'sinin Forthnet'in paket hizmetlerini aldığı vurgulanmıştır.

BMI tarafından, Wind Hellas'ın ödemeli TV hizmetini anlaşma dışında bırakma isteğinin hedef kitesinin yüksek değerli hizmetler açısından umut vermemesine bağlanabileceği, şirketin 2004 yılında başlattığı mobil TV hizmetinde ise yüksek performanslı ve uygun mobil genişbant özellikli cep telefonları ve diğer cihazların eksikliği ile hedef kitle için hizmetlerin nispeten yüksek maliyetlerinin etken olduğunun düşünüldüğü vurgulanmaktadır.

Forthnet'in 5.300 km fiber optik omurgası; Wind'in coğrafi kapsamını artırmanın yanı sıra akıllı telefon ve mobil bilgisayar kullanıcılarının giderek artan sayısı karşısında çok ihtiyaç duyulan mobil şebeke imkanları için ve çekirdek ağ üzerindeki yoğunluğun düşürülmesinde yararlı olacaktır. Ayrıca, 2012 yılında bazı müşterilerin çekici paket teklifleri karşısında diğer işletmecilere taşınması nedeniyle düşmesine rağmen, Forthnet'in genişbant abone tabanı da Wind'in mobil hizmetlerinin satışı için potansiyel ve cazip olacaktır. Forthnet'in 2012 yılı 2. çeyreği itibarıyla Yunanistan LLU pazarında %21,4 paya sahip olduğunu ifade etmesine karşılık BMI'nın kendi araştırmasına göre, Hellas Online ve CYTA Hellas gibi küçük oyuncular öncesinde genişbant pazarında %20 oranında pay sahibi olduğu ifade edilmektedir.

İşletmecilerin Genişbant Pazar Payları (%), 2012-2

Kaynak: BMI

1. BIPT, Bakan Vande Lanotte'nin Talimatıyla 800MHz Bandının İhalesi Üzerine Kamuoyu Görüşlerini Topluyor¹

Belçika telekomünikasyon otoritesi BIPT, 800MHz bandının tahsisi için iki danışman firma tarafından yürütülen çalışmaya ilişkin bilgilendirme yayınlamıştır. Bakan Vande Lanotte'in talimatıyla, sözkonusu frekansın tahsisi ve kullanımı konularına ilişkin eşzamanlı olarak elektronik haberleşme yasası ve taslak bir kraliyet kararnamesi üzerine bir kamuoyu görüşü toplanması kararlaştırılmıştır.

Avrupa Radyo Spektrumu Programına göre üye ülkeler, sayısal pay (digital dividend) olarak da anılan 800MHz bandındaki yetkilendirme sürecini 1 Ocak 2013 tarihinden önce tamamlamak zorundadır.

Anılan bandın elektronik haberleşme hizmetlerine tahsis edilmesi topluma yüksek hızlı mobil genişbant internet hizmeti sunulması açısından önem arz etmektedir. Buna ek olarak bu tahsisin, ekonomik durgunluğun sonlanması ve büyümeye katkı yapmasına ilaveten rekabet artışı ve yüksek kaliteli istihdam yaratması da beklenmektedir.

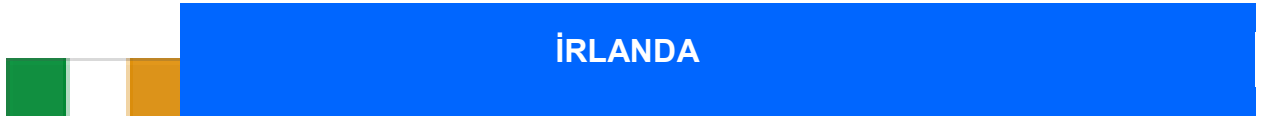
Taslak kraliyet kararnamesi ve yasa tasarısı BIPT adına çalışan iki danışmanlık firması tarafından hazırlanmıştır. Taslağa göre:

- 800MHz bandındaki frekans blokları 3 bölümde (kısmında) ve 10MHz'lik dubleks olarak açık arttırmaya çıkarılacaktır.
- Yükümlülükler 6 yıl içinde nüfusun %98'ini kapsamayı içerecektir.
- Kalite yükümlülükleri arasında 3Mbit/sn'lik bir ortalama indirme hızı da bulunmaktadır.

¹ Belgian Institute For Postal Services and Telecommunications (BIPT), Press Release, 14.11.2012.

- Tahsis süreci bir bölüm (kısım) bant için asgari açık artırma bedeli olarak 90 milyon avro bedel öngörmektedir. Kullanım hakkı 15 yıl olarak düşünülmektedir.

Kamuoyu görüşlerinin 14 Aralık 2012 tarihine kadar toparlanması planlanmaktadır. Daha sonra görüşler değerlendirme sürecine girecektir. BIPT tahsis sürecini gelecek yılın sonundan önce tamamlamayı planlamaktadır.

1. Spektrum Satışı

İrlanda düzenleyici kurumu (ComReg), 4'üncü nesil hizmetlerin desteklenmesi için ulusal mobil frekanslarına yönelik yaptıkları ihale sonrasında, 1,1 milyar ABD doları tutarında gelir elde etmişlerdir. Ülkedeki mobil işletmeciler; 613,5 milyon ABD doları ödemek suretiyle, 2030 yılına kadar söz konusu frekansları kullanmayı güvence altına almışlardır.

2. Yerleşik İşletmecinin Hedefleri

Yerleşik işletmeci Eircom yapmış olduğu açıklamalarda, önümüzdeki 18 aylık süreçte 5800 çalışanından 2000'inin işine son vereceğini ilan etmiştir. Yerleşik işletmeci altyapı yenileme yatırımlarını tamamlamayı planlarken, maliyetleri, çalışanlarının yaklaşık %40'lık bir kısmını işten çıkararak azaltmayı hedeflemektedir.

Eircom, İrlanda'nın ekonomik görünümüne paralel bir şekilde, 2011 yılı itibariyle mali sıkıntılarla karşı karşıyadır. Henüz 2011 yılı 1'inci çeyrek ve 2012 yılı 2'nci çeyrek arasındaki mali sonuç bilgilerini yayımlamamıştır. Bununla birlikte aylık abone başına gelirin düşme eğiliminde olması, kablosuz veri iletimi rekabeti ve düzenleyici tedbirler, gelirler üzerinde olumsuz etkide bulunmaktadır.

BMI tarafından yapılan analizlerde, yerleşik işletmecinin yeni nesil hizmetleri verebilmesi için, önümüzdeki 5 yıllık süreçte 1,3 milyar avro tutarında yatırım yapması gerektiği değerlendirilmektedir.

AVUSTURYA

1. RTR, Orange Austria'nın "3 Austria" Tarafından Devralınması için Yeşil Işık Olmadığını Doğulamıştır

Avusturya düzenleyici otoriteleri TKK (The Telekom-Control Commission) ve RTR (The Austrian Regulatory Authority for Broadcasting and Telecommunications) basında çıkan son haberlere istinaden bir açıklama yapmıştır.

Avrupa Komisyonu'nun talebi üzerine yine Avrupa Komisyonu ile koordinasyon yapılarak, frekansların Orange Austria'dan H3G'e transferinin onayının yerine getirilmesinin bir önkoşulu olarak RTR ve TKK müzakere koşullarını oluşturmuştur.

TKK, frekansların mobil bir operatörden diğerine transferinin rekabeti bozup bozmamasına neden olacak soruşturmaları üstlenmelidir. TKK özellikle, böyle bir transferin pazardaki rakipler üzerinde etkisini değerlendirmek zorundadır. TKK, koşulların dayatılmasına rağmen, rekabet üzerinde olumsuz bir etkisi muhtemel frekansların transferini önlemelidir. TKK'nın bu yılsonuna kadar bir karara ulaşması beklenmektedir.

1. Portekiz Numara Taşınabilirliği Verileri Açıklanmıştır

Kasım 2012 itibarıyla Portekiz’de numara taşınabilirliği verilerine aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Kasım 2012 itibarıyla Toplam Taşınan Numara Sayısı

	30.11.2012 itibarıyla toplam taşınan numara sayısı	Aylık değişim (01.11.2012- 30.11.2012 arasında taşınan numara sayısı) (+/-)	Aylık değişim (01.11.2012- 30.11.2012 arasında taşınan numara sayısı) %	Yıllık değişim (01.12.2011- 30.11.2012 arasında taşınan numara sayısı) (+/-)	Yıllık değişim (01.12.2011- 30.11.2012 arasında taşınan numara sayısı) %
Sabit Hizmetler	2.676.654	30.519	%1,2	384.365	%17
Mobil Hizmetler	850.260	14.187	%1,7	141.232	%20,3
Coğrafi Olmayan Numaralar	2.549	18	%0,7	329	%14,9
Toplam	3.529.463	44.724	%1,3	525.926	%17,8

Tabloya bakıldığında taşınan numaraların yaklaşık %76’sını sabit numaraların oluşturduğu, taşınan mobil numaraların oranının ise %14 civarında olduğu görülmektedir.

2. ITU Konferansına İlişkin Açıklama

Portekiz Düzenleyici Kurumu ANACOM, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) tarafından düzenlenen “*Dünya Uluslararası Telekomünikasyon Konferansı*”na (*World Conference on International Telecommunications-WCIT-12*) ilişkin olarak medyada son dönemde çıkan haberlere ilişkin bir açıklama yayımlamıştır.

Açıklamada:

- ITU'nun 193 üyesinin tamamının 3-13 Aralık 2012 tarihleri arasında düzenlenen konferansa öneri ve sunumla katılabileceği ve 140'dan fazla ülkenin katılım sağlayacağını teyit ettiği,
- Uluslararası kuruluşlar, özel şirketler, üniversiteler ve araştırma kuruluşlarını içeren 700'den fazla sektör üyesinin de konferansa katılabileceği,
- Medyada dile getirilen konular önemli olmakla birlikte öne sürülen tehlikelerin ANACOM'un görüşüne göre aslında var olmadığı,
- Portekiz'in ITU'daki temsilcisi olan ANACOM'un görüşünün Avrupa Birliği ile paralel olduğu,
- Avrupa'nın, ITU'nun internet yönetimine ilişkin yetkilerini artıracak tüm önerilere karşı olduğu

ifade edilmiştir.